

Regeringskansliet
Justitiedepartementet
ju.remissvar@regeringskansliet.se
ju.l7@regeringskansliet.se

Yttrande över promemorian Migrations- och asylpakten (Ds 2025:30)

Er beteckning: Ju2025/02509

Sammanfattning och övergripande synpunkter

Länsstyrelsen Västernorrland, hädanefter Länsstyrelsen, delar bedömningen att Migrationsverket fortsatt bör kunna anordna organiserad sysselsättning, som ett komplement till tidiga insatser för asylsökande m.fl. (TIA). Vidare anser Länsstyrelsen att målgruppen för TIA bör breddas till att även omfatta barn.

I fråga om vidarebosatta motsätter sig Länsstyrelsen, i enlighet med sitt tidigare yttrande, förslaget att vidarebosatta endast beviljas tillfälliga uppehållstillstånd.

Slutligen, även om det ligger utanför utredningens uppdrag, menar Länsstyrelsen att förslagen kopplade till bestämmelserna om ensamkommande barn väcker frågor om det praktiska genomförandet, inte minst vad gäller införandet av systemet med företrädare. Dessa behöver analyseras vidare och hanteras för att mottagandet av ensamkommande barn ska bli rättssäkert och kvalitativt.

Den korta remisstiden har medfört att det inte varit möjligt att ytterligare analysera förslagen och dess konsekvenser.

Avsnitt 11.4.14 Språkkurser och yrkesutbildning

Länsstyrelsen delar bedömningen att Migrationsverket fortsatt bör kunna anordna organiserad sysselsättning, som ett komplement till tidiga insatser för asylsökande m.fl. (TIA) och andra aktiviteter som erbjuds målgruppen. Även om civilsamhället tar stort ansvar som anordnare av TIA-aktiviteter och har visat på flexibilitet och kvalitet genom åren riskerar systemet bli sårbart om ansvaret för aktiviteter

enbart bärs av ideella krafter, som civilsamhället i stor utsträckning bygger på. För att länsstyrelserna ska kunna upparbeta och upprätthålla förtroende och ge möjlighet för anordnare av TIA-aktiviteter att investera i utformandet av aktiviteter långsiktigt och strukturerat är det en förutsättning att finansieringen är långsiktig.

Vidare anser Länsstyrelsen att målgruppen för TIA bör breddas till att även omfatta barn. Med ett system där utgångspunkten är att sökande, vuxna som barn, ska bo på asylboenden, kan TIA-aktiviteter komma att spela en större roll för såväl vuxna som barn i att sysselsätta, främja hälsa och bryta isolering. En breddad målgrupp för TIA skulle kunna förbättra barns rätt till bland annat lek och fritid, både för yngre barn och barn i skolåldern, som ett komplement till skolan. Det skulle också underlätta för personer med små barn att själva delta i TIA-aktiviteter om insatser också kunde beviljas för deras barn.

Därutöver skulle det kunna bidra till att möta behov som uppstår utifrån vilka grupper som söker skydd i Sverige. En lärdom från ukrainakrisen är att barn som sökt skydd här ofta fortsatt sin skolgång i hemlandet digitalt. Samtidigt har många barn ett behov av aktiviteter utanför skoltid, möjligen delvis på grund av att kontakten med det svenska samhället varit mindre än för barn som går i svensk skola. Om målgruppen för TIA även omfattade barn skulle ett sådant behov lättare kunna tillgodoses.

Avsnitt 13.2.3 Förfarandet för inresa

Länsstyrelsen motsätter sig, i enlighet med sitt tidigare yttrande¹, förslaget att vidarebosatta (kvotflyktingar) ska omfattas av utmönstringen av permanenta uppehållstillstånd och endast beviljas tillfälliga tillstånd. Länsstyrelsen vidhåller att det finns ett särskilt åtagande i mottagandet av individer genom vidarebosättning, eftersom denna grupp är särskilt utsatt och behöver en varaktig lösning. Av denna anledning, och med vetskapen att individerna ska stanna i landet, lägger länets kommuner stora resurser på att skapa förutsättningar och strukturer för att stödja kvotflyktingars etablering. Länsstyrelsen menar att det därför inte vore rimligt att frångå tidigare förarbetsuttalanden och fast praxis, som under lång

¹ Länsstyrelsen Västernorrlands yttrande över delbetänkandet Utmönstring av permanent uppehållstillstånd och vissa anpassningar till miniminivån enligt EU:s migrations- och asylpakt (SOU 2025:31), diarienummer 2799-2025.

tid medfört att vidarebosatta beviljats permanenta uppehållstillstånd.

Avsnitt 15 Bestämmelser om ensamkommande barn i EU:s migrations- och asylpakt

Länsstyrelsen noterar att det inte ligger inom ramen för utredningens uppdrag att hantera tillämpning och frågor av praktisk natur. Förslagen väcker emellertid frågor kring just genomförandet, inte minst vad gäller införandet av systemet med företrädare. Det aktualiseras särskilt i relation till förslagen om begränsningen i rätten till offentligt biträde som lagts fram i delbetänkandet Utmönstring av permanent uppehållstillstånd och vissa anpassningar till miniminivån enligt EU:s migration- och asylpakt (SOU 2025:31). Förslagen om ensamkommande barn behöver därför analyseras vidare, framför allt gällande konsekvenser för barn men också för kommunala verksamheter.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av länsråd Daniel Gustafsson med integrationsutvecklare Linnéa Lagergren som föredragande. I den slutliga handläggningen har också enhetschef Stina Esselström och integrationsutvecklare Hanna Norberg medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.